

Beskrivelse

Fra ca. 1880-1970 var Aalborg kendt som 'Byen med de rygende skorstene' – en blomstrende industriby, hvor over mange tusind arbejdere hver morgen myldrede ind til samlebånd og maskiner.

Spritten, Eternitten og C.W. Obels Tobaksfabrik var nogle af de største arbejdspladser, men der var hundredvis af store og små industrivirksomheder i Aalborg.

Det er den periode, udstillingen Folk og fabrikker handler om.

Udstillingen er opdelt i tre hovedafsnit: En introduktion (ved indgangen fra Renæssanceudstillingen) der skitserer de tre hovedperioder i Aalborgs industrialisering og kort fortæller om udviklingen i arbejdsdagens længde. Her hænger et stempelur fra Fabrikken Norden, hvor arbejderne stemplede ind og ud hver dag.

Derefter er der genstande, tekster og billeder, der fortæller om 15 meget forskellige store og små fabrikker i Aalborg. Fabrikkerne historie fortælles med tal og billeder, og der vises varer fra hver fabrik.

Resten af udstillingen handler om arbejdskulturen (fx omgangstone, øgenavne, alkohol) og emner som børnearbejde, arbejdstøj, at være i fagforening og forskellen på faglært og ufaglært.

I udstillingen er der mulighed for at fordybe sig både for yngre og ældre elever. Der er mange billeder og genstande (blandt andet et originalt stempelur, et filmstempel og en genbrugsplade). På de enkelte plancher er der mange primære kilder (citater, arbejdsreglementer m.v.) I en sløjfe vises film om Aalborgs industri. Der vises 4 forskellige originale film

Folk og Fabrikker - på egen hånd

fra industritiden.

I udstillingen kan man se fotos og genstande fra arbejdslivet og arbejdskulturen på fabrikkerne – blandt andet en "lærningebanker" (practical joke) fra Eternitfabrikken og en madpakke med ølkapsler. I udstillingen må eleverne gerne sætte sig forsigtigt ved det store 10-mands cigarmagerbord fra 1898, som stammer fra C.W. Obels Tobaksfabrik.

Når I besøger udstillingen, så bemærk, at man får den bedste oplevelse ved at gå gennem middelalder- og renæssanceudstillingen og starte ved stempeluret.

Undervisning

Der er forskellige muligheder for selvstændig fordybelse i industritiden

1. *Se på udstilling.* Eleverne kan gå rundt på egen hånd, eller med læreren som rundviser. Ud over Folk og fabrikker har Aalborg Historiske Museum to andre udstillinger, der er relevante, hvis man arbejder med industritiden, "Oprør i Nordjylland" og den gamle skolestue.
2. *Opgaver.* Der findes elevopgaver til "Folk og fabrikker" og svarark til læreren. De kan downloades herunder. Eleverne skal i opgaverne arbejde med kronologi og sammenhæng, hvor de skal skrive kendetegn ved de tre hovedperioder og forklare hvorfor perioden slutter. De skal også læse citater i udstillingen og finde ud af de holdninger, der ligger bag citaterne. De skal argumentere for og imod at arbejde i byen fremfor på landet og tage stilling til historiske synspunkter som børnearbejde og alkohol i arbejdstiden.
3. *Hands on-kasse.* Der kan bookes en kasse med genstande fra industrien, som eleverne kan arbejde med på museet. I kassen er blandt andet mælkeflasker, cigarpresse, skyttel fra Tekstilfabrikken, model af en dampmaskine og meget andet. Kassen står ved den gamle skolestue, og skal bookes i museets information. Man kan arbejde med kassens indhold i den gamle skolestue - husk også at booke skolestuen i forvejen.
4. *Leg skole i den gamle skolestue på 2. sal* Den hører tidsmæssigt hjemme i industritiden, og har bl.a. været brugt till at opdrage datidens børn til at blive gode borgere og ansatte i industrisamfundet. I skolestuen kan man undervise klassen som man gjorde da oldemor gik i skole. Brug af skolestuen skal aftales med museet inden besøget. Se særskilt beskrivelse.

Kompetenceområder

1. Kronologi og sammenhæng: Eleven kan sammenligne væsentlige træk ved historiske perioder
2. Historiebrug: Eleven kan perspektivere egne og andres fortællinger
3. Kildearbejde: Eleven skal læse og sammenligne 2 samtidige kilder. Benytter man skolekassen lærer eleven at arbejde med at bruge og tolke ikke-skriftlige kilder til historien.

Emner: Industritid, børnearbejde, fagforeninger,

kvindearbejde, arbejdstøj, madpakker, alkohol, arbejdsmiljø

Formål

Ved brug af skolematerialet og evt. skolekassen kan man opfylde følgende læringsmål:

1. Eleven har lært om historiske perioders kronologi i forhold til hinanden
2. Eleven har stiftet bekendtskab med hvordan synspunkter, som vi i dag ikke er enige i, opstår i en historisk sammenhæng
3. Eleven har prøvet hvordan man kan bruge ikke-skriftlige kilder i historiefremstillingen

Sted

Aalborg Historiske Museum
Algade 48
9000 Aalborg

Undervisningsmateriale

Elevopgaver til Folk og fabrikker

[Hent fil](#)

[Elevopgaver til Folk og fabrikker](#)

Elevopgaver med besvarelser. Lærerens udgave

[Hent fil](#)

[Besvarelser på elevopgaver til Folk og fabrikker](#)

Opgaveark til undersøgelse af genstande i hands on-kassen

[Hent fil](#)

Tilmelding

Beskrivelse af tilmeldingsprocedure

Ring eller skriv til museet for at anmelde jeres besøg i god tid. Booking af skolestue eller hands on-kasse skal også ske i forvejen.

museum-booking@aalborg.dk
Tlf.nr. 99317499

Praktisk information

Udbyder

[Aalborg Historiske Museum](#)

Antal

28

Periode

Hele året

Yderligere oplysninger til periode

Besøg skal bookes i forvejen - gerne en uge før. Ring gerne på 99 31 74 00.

Dette forløb er gratis.

Emneområde

Uddannelse og job
Kulturhistorie og tro

Fag

Samfundsfag
Dansk
Historie
Håndværk og design
Geografi

Faciliteter

- Mulighed for at spise medbragt mad
- Mulighed for toiletbesøg
- Handicapvenlige forhold

Yderligere oplysninger til faciliteter

Tilgængelighed: På bagsiden af museet findes en rampe, som giver adgang for kørestole, barnevogne mv.

Toiletter: Der er toiletter i stueetagen, hvoraf et er handicapvenligt.

Handicaphjælpere: Gratis adgang

Medbragt mad: Der er mulighed for at spise medbragt mad ved borde i museets forhal.

Dog med forbehold for at der kan være optaget. Hvis din klasse skal spise madpakker på museet, bedes det booket på forhånd.

Banner

Gratis

Kontakt udbyder

Aalborg Historiske Museum

Algade 48

9000 Aalborg

Telefon 99317400